

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.



z Włoch.

z Rzymu d. 4. Aug. Temi dniami Kárdynał IMć Aldobrandini idągą u Oycá S. miał audyencyą, wiákimby intercesie, doćleć nie móżná, á Kárdynał IMć Bauchieri iáko *Secretarius Statús* z rozńnemi Kárdynałami náá listem z strony Krolá IMći Sárdynńkiego podánym, konferowál. Kárdynał IMć *Pelignac* z IMćią P. Gráttem d' *Avignon* zówczoráy do audyencyi Oycá S. był przypuszczony, ná ktorey ośobliwie Interesł respektém niesprowádzeniá towárow Fráncúzskich w Páństwa Stolicy Apostolskiej podległé, órákrowáno, lecz dotąd niewiedziéć, iáka w tej mierze decyzyá nástąpi; dnia onegdáyszego *Beatissimus* w zgromádzieniu S. *Officij* był przytomny, gđcie óráz Kárdynałowi IMći *Marescoschi* iáko *Vicario* dána byá audyencyá. Dniá wczoráyszego zás z wyráźney woli Oycá S. odpráwiá się partykularná Kongregacyá z roźnych Biskupów złożóná, dlá záończeniá interesłw IMć X. *Biebi*, przeszłego u Dworu Portugalskiego Nuncyusza, ktory to Práfat w po-

korney przez niego podány suppliance samego siebiey *desideria* swoie klemencyi Oycá S. porzáciiwszy, pomyślnie sobie obiecaie sukcesá. IMć X. *Spinelli* funkcyá Sekretarńką przy zgromádzieniu Biskupów obiąwłszy, między Biskupów ktorych zówłze *ad latus* Stolicy Apostolskiej bywáć zwykli, jest policzony y przyięty. Tu zá rzecz pewną udávaiá, iż *Beatissimus* względem kombinowánia differencyi między Rzpolitá Genueńską y Málkontentami Wyspy *Corfica* záchodzących, obrát się medyátorem, *quem in suum* X. *Grilli* Rektor XX. Iezuitów Genueńskich tu przybył, dlá usłyszenniá y odebránia propozycyi, ktore Oćiec S. z strony Málkontentów podác zechce. A tym czásém, (iáko z *Genui* donoszą,) Woysko Cesarńskie wsiádszy ná okręty, do pomienioncy Wyspy póspieszá, ktore zá przybyciem swoim tychżé Málkontentów ukrómić nieomylńie potráfi; y lubo tylko 4000. táńże tránsportowáno, iednakże 6000. tegoż Woyská dlá posilkowánia pierwszych, iczeliby rebellizántów do posilczeństwá przyprowadzić nie mogli, stoi pogotowin.

z *Florencey d. 3. Aug.* Nieporówna-
 na u Dworu tureyckiego wszczęła się ra-
 dość, że W. Xiążę nasz z owdowiłą
 Xżną Elektorową *de Falz* a Siostrą swo-
 ią, respektiem Sukcesyi *Don Carlos* z
 Krolew IMcią Hiszpąńskim takowe u-
 stanowili przymierze, iż go z obu stron
pro legitimo herede całego Toskańskiego
 Państwa uznawszy, oraz pozwalając, że-
 by we 4. tysięcy woyłk one w swoją
 odebrał posłeszyą y albo tu, albo też w
Liverne założył rezydencyą. Iakoż
 dla tego pomieniony Traktat, d. 25.
Idij między naszymi y postronnemi Mi-
 nistrami zawarty, zaraz do Wiedni y
Seniły do Rątyfikacyi odesłano. Toż
 Florentskie Państwo za dawnych wie-
 ków *Heiturgia* albo *Tusia* nazywane, nie-
 gdy pod władzą własnych Krolow zo-
 stawało, iako w Historii Rzymskiej o
 Krolu *Heiturijs*, *Porfenna* nazwanym,
 czytamy, który *anno mundi* 3444, to jest
 504. przed Narodzeniem Pańskim wy-
 gnanego Tarkwiniusza wziął był w pro-
 tekcyą. Potym zaś *A.M.* 3562. *Galli*
 w *Heiturijs* osieść chcieli; że zaś ci z
 uproszeniem sukursu udali się byli do
 Rzymianow, więc między Rzymianami
 y *Gallami* do krwawey przyszło potycz-
 ki, po ktorey, gdy *Galli* zwyciężoną
 porażeni byli, *Heiturgia* pod władzę
 Rzymianow przyszła. Pomieniona *He-
 iturgia* na ow czas większą w sobie za-
 wierając obfiterość, niżeli teraz całe w
 poszrodku leżące Włoskie Państwo wy-
 nośi, od ktorey niemają w następujące
 czasy *Constantinus M.* Cesarz Rzymski
Saculo tertio Stolicy Apostolskiej usta-
 pił. Hiszpánowie z niey także wiele to-
 bie podbili y do Krolestwa Neapolitań-
 skiego przyłączyli. Miasto zaś *Lucca*
saculo 14. wolność sobie przywłaszczy-
 ło, przez co tylko te przednieysze Mi-
 ąsta, iako to *Florenca*, *Piza* y *Siena* po-
 zostaly, z ktorych całe Xięstwo Florent-

skie czyli Toskańskie było złożone. A
 lubo pomienione trzy Miasta po długim
Interregnum na też wolność wyszedzły,
 przez 150. lat wolnemi zostawały Rzecz-
 ązamiopoliterni, iednakże ie razem w
 iednoż Xięstwo znnow redukowano: *Fa-
 milia* albowię *de Medicis* w Florencey po-
 nabytych wielkich dostatkach y poten-
 cyi, o żywierzchności nad całym Miastem
 pomyslić potęgła, lecz zamiślow swoich
 do skutku przyprowadzić nie mogła, aż
 Karol V. Cesarz roku 1531. Miasto Flo-
 rencey pod moc swoię podbiwszy *Ale-
 xandra Medicum* pierwszym Xiążę-
 ciem Florencey kreował, ktoremu oraz
 Mągorzata naturalna Córka Karola za-
 ślubioną była. Miasto *Piza*, już roku 1509
 pod władzę Florentynow przywiedzio-
 no. Miasto *Siena* zaś przez *Cosma* I. al-
 bo Wielkiego, ktorego *Pius V.* Pápież,
 wielkim Xięciem z konsensem *Maximili-
 ana* II. Cesarza był denominował,
 wielką sumą pieniężną od przerzeczene-
 go Cesarza roku 1557. nabyto y do Flo-
 rencey przyłączono. Teraznielzy W.
 Xiążę *Ián Gasto* urodził się roku 1671.
 Ze zaś ze wszystkich okoliczności zdać
 się, że ta sławna familią bez potomkow
decedet, więc od wielu lat względem suk-
 cesyi zachodziły kontrowersye y trzech
 do tego czasu było kompetytorow, iako
 (1.) Márya Anna Ludowika, Iána
 Wilhelma przeszłego Elektora *de Falz*
 Mążonka wdowa a Siostra rodzona W.
 Xcia, (2.) Elżbietá, *Filippa V.* Krolá
 Hiszpąńskiego Mążonka z Domu Xżat
 Pármeńskich, ktorey Prábábka, Mągo-
 rzata, nazwana, Xżniczka Florencey by-
 ła, (3.) *Octavianus Medicus* Xiążę *de*
Sarno w Neapolitańsk, który z poblizczy
 linii familii Medyceyskiej pochodzi.
 Tąz tedy kontrowersyá przez terazniel-
 szy Traktat, który się na czworakiy
 álliáncyi, w Londynie roku 1718. za-
 warty, funduc, w ten sposób jest zmie-
 ścio.

sióną, żeby dziedzice męzkiey płci El-
zbięty Xniedzki Pármenckicy, Filippá V.
Krolá Hiszpáńskiego Mátzonki, do suk-
cessji náleželi, á starszy Krolowic z tey
Mátzonki *Don Carlos*, który się roku 1716.
urodził, był przypuszczony.

z Hiszpánii.

z *Seuilly* d. 31. *Int.* W przeszłą szro-
dę iáko w dzień národzenia *Infantá Don*
Louis Antoine, którzy 5. rok życia swe-
go, zászyna, cały Dwór, tudzież, wszy-
scy Ministrowie y Kawalerowie obojgu
Krolestwu IchMéio oddawali kongratula-
cye y cały dzień różnemi rozrywkami
przepędzono. Drugiego dnia respekté i-
mieniu Xniedzki *Beazylj* także wielki
u Dworu odprawił się Festyn, wieczó-
rem zaś bárdzo piękny reprezentowano
Feierwerk. IMé Pan *Koen* Minister
Krolá IMéi Angielskiego w wielkim te-
ráz u Dworu zóstać respekté, *ex qua*
po wysięciu Flotty Angielskiej, wszystkie
dyfferencye, między obojgá Potencjami
zachodzące, zdają się bydź finalnie uspo-
koione. IMé *P. de Meer* Posel Hollen-
derski, niemniejszy od Pana nászego
odbierające łaski, codziennie z IchMéiá-
mi *de la Paz* y *Patinho* miewá konfe-
rencye. Temi dniami przybył tu umyślny
z Florencyi, który Tráktat od W.
Xciá Florencyi y Xiężny Elektorowy
de Falz wdowy Siostry jego podpisyany,
á dla ratyfikacyi tu przyślány, z sobą
przywiozł, mocą którego z obu stron ná-
to. pozwalaią, żeby *Don Carlos* we 4000
woysk Xięstwo *Toskanu* wziął w possés-
sya, dla czego wszystkie okręty, do ie-
dncy zebrawszy się kupy, do wysięcia
pod żagle stoią pogotowiu. Flotá ná-
szą z Angielską złączoną 40. okrętów
wojennych w sobie zawiera, przy nie-
mniejszym liczbie Gálerow y Fregát,
ná których ludzic y konie transportowa-
ne będą. Woysko do Włoch destyno-

wáne z 20. Báltalionow iáko to z dwóch
Káстыliáńskich, 2. Lombárdyńskich, 2.
Neápolitańskich, 2. Burgundzkich y 2.
Szwáycarskich, także z 3. Szwadronow
Drágonii od Bítawkiego Regimentu
jest złożone. IMé *P. Gráf de Charny*
Generál-Leutenant nád pomienionym
woyskiem (iáko iuż *antérius* námienio-
no) kommandę mieć będzie, któremu
czterech Generál-Májorow, pod dyrek-
cyą jego będących, iáko to IchMéiow
Márkwisow de Pozzo-Blanco, *de Chateau-*
fort, *de Torre-Májor* y *Xciá de Castro-*
Pintabo przydano. Niewypowiedziáną
rádóść sprawiły takowe požądane suk-
cessa u obywatelow Miásta tutejszego,
którzy dobrowólą dáníę o kilku tysię-
cy czerwonych złotych: *Don Carlos* ná
wyieżdżie jego prezentować umyśliły.

z Francyi.

z *Versailles* d. 15. *Ang.* Oboie Kro-
lestwo IchMé w przeszłą sobotę z *Fon-*
tainebleau wyiechawszy, do *Perubourg*,
krocie do Xciá IMéi *d' Antin* náleży, ná
noc zázitáli, gdzie od pomienione-
go Xciá IMéi solennie przyjęci byli.
W niedzielę Krolestwo IchMé tamże
nábozeństwo odprawili, w poniedziałek
zás założonym od tegoż Xciá IMéi dy-
wertowali się polowaniem, zkąd drugie-
go dnia szczęśliwie tu stángli. Tęskliwie
wygládamy wiadomości o rozwiązaniu
Xżny IeyMéi Pármy, oczekuiąc co-
dziennie ná kuryerá, któryby doniosł *par-*
ticularitates onego, gdyż zászła relacyá,
iż częste iuż miewá bóle, tak dálece,
że się wkrótce szczęśliwego rozwiązania
Iey spodziewaią. Upewniáią tu, że Krol
IMé nász z Elektorem IMéi *de Falz* u-
stánowił Tráktat, w którym temuż E-
lektorowi IMéi przybiecáć *pos fara* ie-
go starać się o to, żeby *Familiá de Sulz-*
bach przy sukcesyi ná Elektorstwá y pos-
sessyi Xięstw *Iuliacum* y *Montium aliás*
Lya.

Julich y Bergen nazwanych, utrzymać się mogła, oczym w przyszłe czasy *certiora*.

z Anglii.

z Hamptencourt d. 17. Aug. W przeszłą niedzielę dwór nasz zafobg po zesłzey Xigżnie Icy Méi Florencyi, *Vilqante* nazwany złożył, łowy zaś dla terażniejszych upałów do dwóch niedziel odłożył. Temi dniami kurier z Pármu tu przybywszy, donioś, że owdowiła Xżná Icy Méi Pármu Wielkiego Xciá Florencyi o to *convenir*, żeby dwóch Ministrów z strony swoicy zesłał, którzyby przyszedlemu rozwiązaniu Icy przytomni byli, iakoż Ich Méiom *Colman y Kienner Constiliariis intimis* tenże Xżc IMé zlecił, aby nieodwłocznie do Pármu pospieszyli. Pomieniony kurier także ostatni zawarłty, między Krolemi IMcią Hiszpáńskim y W. Xciem Florencyi przywioził Tráktat, w którym z strony W. Xciá Florentskiego na to pozwolono, aby Xżc *Don Carlos*, jeżeliby Xżná Icy Méi Pármu Syná powiła, w Florencyi swoją mogli założyć rezydencyą. IMé P. *Lord Harrington de novo* w charakterze Posła extraordinarynego zjadł do *Sevilij* wyjechać, a IMé P. *Horatius Walpole* na miejscu jego iako *Secretarius Statús*, instálowany będzie.

z Dánii.

z Kopenbagi d. 20. Aug. Temi dniami, IMé P. *Brakel* Posel Cárowy Icy Méi u oboygá Krolestwá Ich Méiom miał ándyencyą, po ktorey z Ministrámi dwóru nášzego różne miáwszy konferencye, wszystko to, co mu od Pryncypátki iego zlecono, a między innemi te osobliwsze Punkta donioś; że Cárówá Icy Méi állewiácyi álbo umniéczyleniá clá od Moskiewskich przez *Zund* idących okrągów náleżącego, usilnie žádá, obiec-

iąc *é converso*, że w Portách Páństwa icy wzájemná świádczoná będzie iátwóść. W interessie Xciá IMci Holstýńskiego także wnośi się instáncyá, żeby mu Xigstwo *Szlemig* przywroczone bylo. Iáką tenże Minister *ad pramissa* odbierze rezolucyą, czas náuczy.

z Niemiec.

z Kasselu d. 21. Aug. Dniá onegdáyszego po południu Krol IMé Szwedzki tu stánawszy *in distantiá* na strzelánie z ármaty, od dwóch Generál-Leutnántów, iáko to: Ich Méiom *Berlepsch y Kutzleben in comitatu* wielu Officyerów był witány. Krol IMé wysiádszy z kárety, ná kosztownym wozku * *Pháeton* nazwanym we spól z Xgżciem IMcią *Wilhelmem* brátem swoim stárszym ku Miástu udiáł się, którym IMé P. *Gráf de Hohenfeld* iáko Podkoniuszý powoził, drugi zaś *Koniuszý* ná przednich koniách iechał. Iák tylko Krol IMé ná ten wozek, *Pháeton* nazwany, wsiádl, tak zaráz ná wáłách z ármatá bito, a Krol IMé przy huczonym strzelániu, do Miásta przybywszy y przy ákklámacyi *Vivat Rex*, przez dwie brámy tryumfalne przeciecháwszy, w dziedzinu Zamkowym stáął, gdzie 3. Kompiánie Grenádyerów párowáły, zsiádszy z pomienionego *Pháetona* od Xżny Icy Méi Máłżonki Xciá IMci Máxymiliána młódzszego Bráta, tudzież od wśzystkich Kósyliárzów z wielką ceremoniá przyięty y do Zámku był odprowadzony. Mieśzczánie od brámy do Zámku we dwóch szeregách stáęli, Gárnizon zaś w 3 Bátalionách ná rynku lokowány, 3. rázy przy wiedzcie do Zámku ognió dáwał. W nástępujácej nocy cásce Miásto illuminowáne bylo przy niewypowiedziánych wśzystkich Obywáctwów támeicznych rádości, ktorych pożádány przyiázd Krolá IMci dostáecznie ukontentowál.

* *Pháeton* u dáwnych Poétów miáno *pro filio Solis*.